

D ů v o d y:

Manželé B-ovi svou žalobou popírají platnost smlouvy trhov^á, uzavřené se žalovanými o nemovitostech, a v důsledku toho platnost knihovního vkladu práva vlastnického k těmto nemovitostem, na základě oné smlouvy žalovaným manželům povoleného; žalobcové tvrdí v žalobě, že vkladem tímto porušení jsou ve svém knihovním právu jako dřívější vlastníci dotyčných nemovitostí, a domáhají se obnovy předešlého knihovního stavu. Jsou zde tudíž podmínky § 61 knih. zák. pro povolení žádané knihovní poznámky. Okolnost, že trhov^á smlouva, podle které bylo žalovaným vloženo v pozemkové knize právo vlastnické, jest formálně správná, nemůže ničeho na tom změnit, poněvadž přípustnost knihovní poznámky není v § 61 knih. zák. omezena na neplatnost z důvodů formálních. Zdali tvrzení žalobní jsou správná a zdali žádost žalobní jest ve hmotném právu odůvodněna, o tom nelze rozhodovati v řízení tomto a nemá to vlivu na povolení poznámky žalobní.

Čís. 939.

Přípustnost pořadu práva pro žalobu, již vlastník hořejšího pozemku k jeho ochraně domáhá se na vlastníku dolního pozemku toho, by vyčistil strouhu, odvádějící s hořejších pozemků vodu dešťovou a vrchní.

(Rozh. ze dne 1. března 1921, R I 165/21.)

Žalující (vlastníci hořejšího pozemku) domáhali se na žalované (vlastníci dolního pozemku) vyčištění strouhy, tvrdíce, že žalovaná v roce 1919 po průtrži mračen a roku 1920 po silném lijavci opomenula vyčistiti zanesenou struhu, která vede od nepamětných dob přes její pozemky č. kat. 854 a 856 a kterou se dešťová a vrchní voda s výše položených pozemků svádí, čímž zabránila přirozenému odtoku této vody, tak že tato pak se vylévala na pozemek žalobní č. kat. 828/1 a zde značnou škodu způsobila. Námitku nepřípustnosti pořadu práva p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e zamítl. D ů v o d y: § 75 vodního zákona pro Čechy ze dne 28. srpna 1880, čís. 71 z. z. prikazuje sice vodní spory úřadům správním, ale příslušnost těchto předpokládá sama sebou a, jak i z §§ 83, 88, 89, 94 a 102 téhož zákona a z § 364 obč. zák., vodním zákonem nezrušeného, vyvoditi lze, že sporný nárok zakládá se v poměru práva veřejného. Zde však jde dle tvrzení žalobců i dle obsahu žaloby o poměr soukromoprávní dle § 364 obč. zák., podléhající příslušnosti soudní. O d v o l a c í s o u d odmítl žalobu pro nepřípustnost pořadu práva. D ů v o d y: Ze skutkového i právního založení žaloby a ze žalobního žádání jde na jevo, že žalující strana neuplatňuje žalobou nároku, jež bylo by lze podřaditi pod ustanovení práva občanského, zejména nejde tu o to, by odraženo bylo nějaké zasahování žalované strany ve vlastnictví žalobců po rozumu § 364 obč. zák. Jde však patrně o případ § 11 vodn. zák. (bránění přirozenému odtoku vody) a tudíž o věc nikoli soukromoprávní, nýbrž o záležitost, upravenou samým vodním zákonem, pro niž jest příslušným politický úřad prvé stolice (§ 75 vod. zák.). Na tom nemůže

ničeho změníti tvrzení žalobní, že žalovaná uznala zásadně povinnost udržovati strouhu v dobrém stavu.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Pro zodpovědní otázky, patří-li přítomná rozepře na soud či na úřad správní, rozhodným jest obsah žaloby, jak shora je vylíčen. Účelem žaloby jest, donutiti žalovanou stranu k odstranění stavu, na jejích pozemcích nastalého a úmyslně udržovaného, jímž způsobuje se nebezpečí, že voda dešťová a vrchní bude na pozemek žalobcu odtékati a jím škodu působiti. Žalobní nárok nesměřuje tedy, jak rekursní soud mylně za to má, k upravení přirozeného odtoku dešťové vody s pozemků v zájmu veřejném, nýbrž domáhají se žalobcové úpravy této pouze jako prostředku za účelem odstranění bezprávného a jím škodu působícího stavu, na pozemcích žalované úmyslně udržovaného, jímž žalovaná zasahuje opomenuvši čistiti strouhu a neoprávněně sváděje tím dešťovou vodu se svých pozemků na pozemek žalobcu, do vlastnictví jejich. Podle § 75 vod. zák. náleží před politické úřady jen takové záležitosti, týkající se používání a svádění vod a obrany proti nim, při nichž jde o ochranu zájmů veřejných. Zde jde o poměr soukromoprávní, který dle § 1 j. n. přísluší k rozhodování řádných soudů, i když jest důvodem žaloby, že vlastník dolního pozemku brání přirozenému odtoku dešťové vody na újmu pozemku hořejšího (§ 11 vod. zák.).

Čís. 940.

Zákon ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. o zajištění půdy drobným pachtýřům.

Požadovatel, jemuž byly přiznány do vlastnictví pozemky kostelní, není povinen převzítí poměrnou část nákladů kostelních.

(Rozh. ze dne 1. března 1921, R I 268 21.)

V řízení o požadovacím nároku drobných pachtýřů k pozemkům kostelním zamítl soud první stolice návrh zástupce vlastníka, by přejímatelé pozemku převzali též poměrnou náhradu nákladu na udržování kostela a farní budovy, ježto výtěžky pozemku určeny jsou ku krytí těchto nákladů, tato závaznost má povahu reálního břemene a přechází s vlastnictvím sama sebou na každého nabyvatele. R e k u r s n í s o u d usnesení potvrdil. D ů v o d y: Za pozemek nastupuje přejímací cena, která může splniti též účel, jaký měl dříve pozemek, totiž přispívati k vydržování kostela. Je-li dočasný výnos na úrocích menší, než-li by byl pacht, nepadá tu na váhu, vždyť i výnosnost pozemku je kolísavá. Zákon neměl a nemohl míti na mysli v § 10, aby přejímatel pozemku musel převzítí i náhradu toho, oč snad vlastník, tedy zde kostel, byl zkrácen. Takový výklad vedl by k tomu, že by i pachtýři přejímající pozemky od fyzických osob, museli přejímati závazky k případným náhradám pro bývalého vlastníka, vždyť každý pozemek konec konců slouží k tomu, aby výnosem kryl vlastníkovy potřeby, a výkup pozemku může případně